

Olga Butakova

**GAZDE FĂRĂ VOIE**

# GAZDE FĂRĂ VOIE

2016

În această carte sunt prezentate materiale despre una dintre cele mai importante probleme de sănătate ale omului – infestarea cu helminți. Aici veți găsi informații despre cele mai des întâlnite tipuri de helminți.

Autorii culegerii vă propun să vă familiarizați cu metodele sigure de dehelmintizare folosind preparate naturiste, cu modalitățile simple care stabilesc dacă omul este infestat și cu măsurile de profilaxie ale bolilor produse de viermii intestinali.

Autorii speră că, studiind materialele prezentate în carte, vă veți putea ajuta pe dumneavoastră înșivă și pe apropiații dumneavoastră să fiți sănătoși.

Studiul este elaborat utilizând informațiile publicate în presă și pe baza rezultatelor clinice, obținute prin administrarea produselor Coral Club de către conducătorii Academiei de Sănătate, maeștrii companiei Coral Club Int., Butakova O.A., și Gureev A.P.

## CUPRINS

|   |    |
|---|----|
| <i>Introducere</i> .....  | 5  |
| <i>Ce sunt helminții?</i> .....   | 7  |
| <i>Proprietățile comune ale helminților</i> .....   | 8  |
| <i>Tipuri de helminți</i> .....   | 11 |
| <i>Cum acționează helminții asupra sănătății dumneavoastră</i> .....                        | 13 |
| <i>Manifestările principale ale infestării cu helminți</i> .....                            | 17 |
| <i>Cei mai des întâlniți helminți</i> .....   | 19 |
| <i>Helminții cilindrici (nematodele)</i> .....  | 21 |
| <i>Helminții lați sau lenticulari (cestodele)</i> .....                                     | 29 |
| <i>Cum să evităm infestarea?</i> .....  | 37 |
| <i>Vă recomandăm să respectați următoarele reguli simple de igienă personală</i> .....      | 38 |
| <i>Test privind posibilitatea infestării cu helminți</i> .....                              | 40 |
| <i>Test privind probabilitatea existenței helminților în organismul dumneavoastră</i> ..... | 42 |
| <i>Programul de dehelmințizare</i> .....  | 44 |
| <i>Plante antiparazitare</i> .....  | 54 |



# INTRODUCERE

Pentru început, vă rugăm să ne permiteți să cităm câteva rânduri din documente oficiale: „Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății, din cele 50 de milioane de oameni care mor anual în lume, pentru 16 milioane cauza o reprezintă bolile infecțioase și parazitare. Această clasă de boli reprezintă în prezent prima cauză a mortalității din lume. La numărul total de bolnavi existenți pe glob, infestările cu viermi intestinali ocupă locul trei.

*Bolile parazitare sunt cauza întârzierii dezvoltării psihice și fizice la copii; la adulții activi, ele reduc capacitatea de muncă. Provocând alergizarea organismului infestat, paraziții scad rezistența la bolile infecțioase și somatice și micșorează eficiența vaccinoprofilaxiei. Conform estimărilor Băncii Mondiale, pierderile economice provocate de helmintiazele intestinale ocupă locul patru dintre toate bolile și traumatismele. Luând în considerare importanța combaterii bolilor parazitare pentru multe țări, cea de-a cincizeci și patra sesiune a Organizației Mondiale a Sănătății din anul 2001 a adoptat o strategie de combatere a geohelmintazelor până în anul 2010.”*

Infestarea omului cu helminți depinde de educația sanitară a fiecăruia. Un factor important îl reprezintă și nivelul de dezvoltare economică a țării. În Africa, fiecărui locuitor îi revin peste două tipuri de helminți, în Asia și America Latină – mai mult de unul, iar în Europa prosperă, fiecare al treilea locuitor este infestat cu helminți.

În general, conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății, peste jumătate din populația planetei suferă de boli parazitare. În prezent nu există programe de dehelmintizare și, bineînțeles, putem presupune că numărul de infestări cu helminți crește continuu.

Se pare că omenirea, cea care a conceput navele cosmice, a dezvoltat cele mai futuriste tehnologii și care stăpânește mările și oceanele, nu poate rezolva problema helminților. Acest fapt se explică prin câteva cauze: în primul rând este o boală din categoria lui „mi-e rușine să spun”; în al doilea rând, există o receptivitate generală pentru majoritatea helminților; în al treilea rând, metodele de examinare au o valoare diagnostică redusă și, deseori, terapia infestării cu helminți este aplicată eronat.



## CE SUNT HELMINȚII?

**Helminții** – viermi parazitari, ce pot fi lați sau cilindrici (Marele dicționar enciclopedic “Biologia”, 1998, p. 120).

**Parazitismul** – formă de interacționare a două organisme diferite, care aparțin unor specii diferite și care au un caracter antagonist, atunci când unul dintre ei (parazitul) îl folosește pe celălalt (gazda) ca mediu de viață sau sursă de hrană (Marele dicționar enciclopedic “Biologia”, 1998, p. 448).

**Infestările cu helminți (helmintiazele) – îmbolnăviri produse de viermi parazitari (helminți).**

Aceste definiții științifice sobre se traduc într-un limbaj accesibil în felul următor: viermii sunt un grup mare de organisme multicelulare, destul de complexe ca structură, care trăiesc în diferite condiții. O parte dintre ei au dobândit în procesul de evoluție capacitatea de a trăi în alte organisme vii, folosindu-se de funcțiile celor din urmă pentru supraviețuirea proprie (parazitism). Acești viermi se mai numesc și helminți, iar bolile provocate de aceștia – helmintiaze sau boli parazitare. De aici putem trage concluzia că nu toți viermii sunt helminți, astfel, de exemplu: binecunoscuta râmă nu este un parazit.

În prezent, sunt cunoscuți în jur de 300 de helminți ai omului, dar nu toți sunt la fel de răspândiți.

Unele dintre infestările cu helminți sunt cunoscute de majoritatea populației. De exemplu: toți cei care sunt părinți au auzit de o analiză numită „copro”. Fără examenul coproparazitologic copilul nu este acceptat la grădiniță sau în altă colectivitate.



## PROPRIETĂȚILE COMUNE ALE HELMINȚILOR

Viermii paraziți sunt ființe vii unice. Însuși modul de viață al paraziților este un pas înainte în evoluția lor. Dobândind capacitatea de parazitare, organismul lor intră în relații complexe cu gazda, în urma cărora se dobândesc însușiri noi, iar altele sunt pierdute. Mulți dintre helminți și-au pierdut capacitatea de a se deplasa și și-au simplificat considerabil sistemul nervos. Totodată, helminților le-au apărut organe necesare pentru fixarea potrivită de organismul gazdei, cum sunt: ventuzele și cârligele, care îi permit parazitului să se fixeze într-un loc. Li s-a modificat considerabil și sistemul digestiv: mulți dintre helminții care trăiesc în colonul gazdei sunt capabili să absoarbă substanțele nutritive la nivelul întregii suprafețe a corpului lor. Li s-a modificat și forma corpului, care a devenit mult mai groasă.

Tuturor helminților le este caracteristică dezvoltarea pe etape. Pe parcursul vieții helmintul trece printr-o serie de etape succesive (cel mai des ou-larvă-adult), care se numește ciclu de dezvoltare. Helmintul pătrunde în organismul omului într-o etapă de dezvoltare și îl părăsește în altă etapă, ceea ce face ca, practic, bolnavul să nu fie contagios. Cu rare excepții, bolnavul nu este un pericol pentru cei din jur, dar el reprezintă o sursă de răspândire a helminților în mediul înconjurător.

Scopul oricărei ființe vii este supraviețuirea ca specie, iar helminții au dobândit capacitatea de a trăi o perioadă îndelungată în organismul omului. În același timp, infestarea helmintică deseori nu are semne evidente, în special la început. Într-adevăr, de ce ar omorî cloșca (adică gazda) care face ouă de aur (adică cea care le asigură helminților găzduire și hrană)?

Durata de viață a binecunoscuților ascarizi (limbrici) este de până la un an și jumătate, a viermelui lat (botriocefalul) – de până la 25 de ani și mai mult. Trăind atâția ani, ei pot ajunge până la dimensiuni gigantice! În lumea helminților se întâlnesc adevărați „monștri”. De exemplu: sunt cunoscute exemple de botriocefali cu lungimea de 10 metri sau mai mult.

În sfârșit, o caracteristică comună a helminților este fertilitatea lor foarte mare. Femela ascarid este capabilă să depună până la 200.000 de ouă în 24 de ore. Ne putem imagina câte ouă depuneau cele 510 femele ascarid, descoperite la o pacientă. Dacă înmulțim 500 cu 200.000 mii obținem 100 de milioane! Procesul are loc pe toată perioada vieții helmintului.



## TIPURI DE HELMINȚI

În funcție de ciclul de dezvoltare al viermilor și de calea de transmitere la om, deosebim trei grupe de paraziți: **helminți de contact**, **geohelminți și biohelminți**.

Categoria de helminți cu cel mai simplu ciclu de dezvoltare este reprezentată de helminții **de contact**. Pentru ei este caracteristică depunerea larvelor mature sau aproape mature, care sunt contagioase, în mod direct pentru om. Omul se contaminează prin obiectele de uz zilnic și mâinile murdare, care devin astfel calea de transmitere. Din această grupă fac parte oxiurii, care produc oxiuriaza.

Grupa **geohelminților** se caracterizează printr-un ciclu direct de dezvoltare care nu necesită gazde intermediare. Pentru ei, calea de transmitere este reprezentată de animale (care nu sunt necesare pentru dezvoltarea helminților). Paraziții acestei grupe depun ouă imature, care se dezvoltă parțial în sol. După ce ating etapa de infestare, paraziții ajung în organismul omului pe diverse căi. Din această grupă de helminți fac parte ascarizii (limbricii).

Un ciclu mult mai complex de dezvoltare îl au **biohelminții**. O parte a ciclului lor de viață are loc într-o gazdă intermediară (căpușe, moluște etc) și numai după aceasta dobândesc capacitatea de a infesta organismul uman sănătos. Infestarea directă de la un bolnav aflat în această situație nu este posibilă, deoarece helmintul ajunge în organismul omului sănătos într-o altă etapă de viață, principial diferită de cea în care s-a eliminat inițial din organismul bolnav. Ciclul de viață al unor tipuri de biohelminți se poate derula cu schimbarea a până la patru gazde.

Are oare vreo importanță pentru omul obișnuit clasificarea helminților? Indiscutabil. Fiți de acord că, acum, dumneavoastră știți și singur ce condiții sunt necesare pentru supraviețuirea viermilor paraziți și, în același timp, unde, când și cum puteți să evitați să vă infestați.

Mai devreme am menționat că helminții sunt lați sau cilindrici, astfel se face împărțirea viermilor în **clase**.

**Clasa întâi** – viermi cilindrici (așa-numiții „viermi cilindrici de facto”).

Ei sunt numiți nematode, iar helmintiazele provocate de ei – nematodoze. Există peste 20.000 de specii de astfel de viermi, care pot trăi oriunde. Nematodele care nu sunt paraziți (numiți viermi de sine-stătători) sunt, de regulă, de dimensiuni mici, de până la 50 mm lungime. Paraziții sunt considerabil mai mari (viața lor este mai ușoară: au hrană în permanență și, în general, nu au inamici naturali). Toate nematodele sunt sexuate.

**Clasa a doua** – viermii lați sau lenticulari (cestodele). Denumirea generală a bolilor provocate de ei este *cestodoze*. Toți viermii lați (peste 3.000 de specii) sunt paraziți, adică helminți. Ei nu au tub digestiv (se hrănesc prin osmoză), au corpul lenticular ca o panglică și sunt foarte fertili. Lungimea cestodelor variază de la fracțiuni de milimetru până la 30 de metri. Unele specii pot depune până la 600 milioane de larve pe an. Ciclul de dezvoltare al cestodelor presupune o gazdă intermediară, ei aparținând grupei biohelminților.

**Clasa a treia** – trematodele sau viermii de sucțiune. Ca și cestodele, trematodele sunt paraziți. Deosebirea sunt considerabile – lungimea acestora rar depășește 1,5 m, au tub digestiv și ventuze (altfel, cu ce s-ar prinde?). Dintre cele 5.000 de specii, foarte puține sunt sexuate, marea lor majoritate fiind hermafrodiți. Trematodele aparțin, de asemenea, grupei biohelminților.

În funcție de locul în care se fixează parazitul se deosebesc: **helminți intestinali** (care trăiesc în lumenul intestinal și în alte cavități, de exemplu: ascarizii) și **helminții tisulari**, care locuiesc în țesuturi (de exemplu: echinococii, ce produc chistul hidatic).

Cei mai des întâlniți helminți în organismul uman sunt geohelminții. Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății în lume se îmbolnăvesc anual de ascaridioză în jur de 1,2 miliarde de oameni, de anchilostomioză – în medie 900 de milioane, de trichocefaloză – până la 700 de milioane. În ultimii ani se observă o creștere a îmbolnăvirilor de oxiorioză și ascaridioză, toxocaroză și, totodată, de alte biohelmintiaze precum: opistorcoza, teniaza, echinococoza (chistul hidatic).

## CUM ACȚIONEAZĂ HELMINȚII ASUPRA SĂNĂTĂȚII DUMNEAVOASTRĂ?

În ce fel acționează helminții asupra gazdei sale? Există 3 mecanisme de acțiune.

### ***Acțiunea mecanică a helminților asupra organelor și țesuturilor corpului uman***

Acțiunea mecanică a paraziților asupra organismului gazdei este destul de variată și reprezintă uneori cauza principală a complicațiilor grave.

Un vierme lat de 10 metri cu greu va putea să se desfășoare pe toată lungimea intestinului uman, care este în medie de șapte metri și jumătate (dacă ar putea să se întindă, iar 2,5 metri ar atârna în afara organismului uman). Este de înțeles că paraziții cu această lungime trebuie să se „împăturească” într-un fel, mai ales dacă helmintul nu este singur, ci în compania a doi-trei „frați și surori”. Înfășurându-se, helmintul poate bloca lumenul intestinal (ocluzie intestinală, anestezie, operație) sau comprima cu masa sa peretele intestinal (ischemie, ruperea peretelui, infestarea cavității abdominale și, din nou, anestezie, operație).

În afară de aceasta, paraziții au organe de fixare (ventuze, cârlige). Astfel se pot fixa în diverse feluri. Se pot lipi ușor, cât să nu fie antrenate de secrețiile intestinale, sau se pot atașa astfel încât mucoasa intestinală, la locul de fixare, începe să se erodeze. Interacțiunea mecanică în acest caz are drept urmare hemoragia, iritarea terminațiilor nervoase (durere), iar în cazurile grave – necroza intestinală (din nou spital, anestezie, operație!).

Există o serie de helminți, care nu se localizează în intestin, ci în alte organe. Echinococul, în afară de ficat, unde produce chistul hidatic hepatic, se poate dezvolta și în creierul uman. Mărindu-se în volum și craniul fiind rigid, el stimulează apariția edemului cerebral și produce ischemie cerebrală, cu dezvoltarea ulterioară a atrofiei corticale. Urmările atrofiei scoarței cerebrale și le poate imagina fiecare.

Unii paraziți se adaptează atât de bine în căile biliare, încât blochează uneori în totalitate eliminarea bilei. Asemenea pacienți ajung deseori în spitalele de boli infecțioase cu diagnosticul de „hepatită” sau la chirurgie cu suspiciunea de „litiază biliară”.

Schistosomele se dispun în venulele diferitelor organe, provocând hemoragii la nivelul acestora.

Este important să amintim și toxocarele, care, localizate în retină, provoacă orbire.

### ***Concurența pentru substanțele nutritive***

Paraziții se hrănesc cu substanțe pe care le iau din organismul gazdei, care uneori pot ajunge la cantități importante, spoliindu-l astfel de cele necesare.

Astfel de paraziți, ca anchilostomele (cei care provoacă anchilostomiaze – *Ankylostoma duodenale*), sucționează sânge din capilarele intestinale și, în cazul unei supraviețuiri îndelungate în organismul gazdei, produc o anemie gravă. Alți helminți consumă o importantă cantitate de vitamine (mai ales B12, necesară pentru hematopoieză, de asemenea A și C), oligoelemente (cuprul participă la procesele de protecție imunitară) și zaharuri. Capacitatea helminților de a asimila zaharurile (glucoza) explică un semn al helmintiazei – senzația de foame accentuată.

Helminții provoacă anumite deficiențe la nivelul organismului uman. Dacă anumite substanțe nutritive ajung în mediul intern în cantitate insuficientă, atunci apare necesitatea administrării lor repetate în organism (gustări mai dese) sau a consumului de rezerve. Rezervele epuizate sunt refăcute cu greu, deoarece în intestin locuiește un „solitar” (cum este adesea cazul viermilor lați) sau un alt „partener” care ne spoliază (prin osmoză) de ceea ce am îngurgitat. După un timp – carența de substanțe nutritive va începe să-și spună cuvântul asupra stării generale de sănătate a omului, a funcțiilor organelor și sistemelor sale.

### ***Acțiunea alergică***

Reacțiile toxico-alergice produse de paraziți sunt cunoscute de multă vreme. Ele sunt rezultatul interacțiunii helmințului, aflat în diferite etape de dezvoltare, cu sistemul imunitar al gazdei. Unii dintre helminți, în cursul unor etape de viață, secretă anumite substanțe, așa numitele toxicoide, care sunt substanțe toxice foarte puternice. Absorbându-se în sânge,

toxicoidele se răspândesc în organism și acționează în primul rând asupra țesuturilor nervos și muscular. O parte considerabilă a paraziților reprezintă o sursă de toxicoide chiar și după moartea lor, când substanțele otrăvitoare sunt eliminate în organismul gazdei ca urmare a distrugerii învelișului parazitului. Din această cauză nu este suficient să distrugem paraziții; ei trebuie eliminați imediat din organism, prin tratament. În literatura de specialitate sunt descrise cazuri ale complicațiilor toxice grave la pacienții cărora le-a fost efectuată dehelmintizarea (tratarea infestării cu helminți), fără utilizarea unor remedii care să grăbească eliminarea parazitului din organism.

Componenta alergică a acțiunii parazitului este foarte des legată de migrația larvelor în organismul uman, care poate fi urmărită luând exemplul ascaridiozei.





## MANIFESTĂRILE PRINCIPALE ALE INFESTĂRII CU HELMINȚI

Majoritatea bolilor parazitare sunt caracterizate de două faze clinice: **acută și cronică**.

Faza acută are loc în primele două-trei săptămâni de la infestare, cea cronică – de la câteva luni la câțiva ani. În formele grave ale bolii, faza acută poate continua, în unele cazuri, până la două luni și peste.

### **FAZA ACUTĂ**

În faza acută sunt caracteristice manifestări clinice cu caracter general, indiferent de tipul parazitului, de localizarea sa și de căile de migrare ale larvelor. Tratamentul helmintiazelor în faza acută este condiționată de reacția alergică a organismului la parazit (larvele care migrează și etapele timpurii ale dezvoltării helminților).

În această perioadă apar simptome ca: febră, erupții, edeme, dureri ale încheieturilor și mărirea ganglionilor limfatici; este posibilă și apariția manifestărilor gastrointestinale, a semnelor respiratorii, mărirea ficatului și a splinei. Uneori organele sunt afectate grav: miocardită, meningoencefalită, hepatită ș.a.

Cel mai frecvent semn al alergizării este creșterea, uneori considerabilă, a eozinofilelor din sângele periferic, fapt ușor de depistat la analizele obișnuite. Alte semne sunt: scăderea proteinelor totale din sânge și modificarea electroforezei: creșterea considerabilă a imunoglobulinelor, mai ales a celor de tip E

### **FAZA CRONICĂ**

Manifestările clinice ale fazei cronice a helmintiazelor depind, în mare măsură, de numărul paraziților și de localizarea lor. De regulă, parazitarea cu un exemplar solitar nu creează probleme deosebite gazdei. Simptomele bolii se manifestă atunci când numărul helminților depășește un anumit prag, caracteristic fiecărui tip, sau atunci când un parazit solitar „uită” și încalcă în mod flagrant „disciplina” (un helmint lat, micuț de doi metri, poate produce ocluzie intestinală).

Simptomele generale ale cronicizării helmintiaziei corespund manifestărilor unei intoxicații îndelungate: slăbiciune, scăderea puterii de mun-

că și a poftei de mâncare, scăderea interesului față de micile (și nu numai) plăceri ale vieții, scăderea în greutate, anemia. Periodic se observă febră ușoară (de până la 38°C), pot apărea modificări ale scaunului, senzație de greutate subcostală, în partea dreaptă, intoleranță la anumite alimente. În fază cronică se observă modificarea proceselor de schimb în organism, determinate de absorbția de către helminți a substanțelor nutritive esențiale, fapt ce provoacă deficit de vitamine, minerale, aminoacizi și alte componente nutritive. Drept rezultat apar: astenia, anemia, stări imunodeficitare și alte semne generale. Afectarea sistemului imunitar poate fi cauza îmbolnăvirilor infecțioase și virale dese. Parazitarea îndelungată cu helminți sporește riscul apariției unui cancer, determinat atât de modificările sistemului imunitar, cât și de acțiunea îndelungată a helminților asupra țesuturilor și organelor gazdei.

Încheind scurta descriere a manifestărilor generale ale helminților, trebuie să menționăm că acestea nu sunt specifice doar acestei grupe de boli ale organismului uman. Simptome similare au zeci de alte boli, inclusiv boli neinfecțioase. Stadiul de larvă al ascaridozei și strongiloidozei se manifestă, în principal, printr-un tablou similar cu cel al pneumoniei. Erupțiile dureroase, având în vedere ecologia și „parfurmile”, se întâlnesc deseori în practica medicală. Simptomele unei intoxicații cronice se observă în cazul banalei amigdalite cronice decompensate, iar anemia poate avea etiologie foarte diferită (începând cu gastrita și terminând cu cancerul).

În același timp, unii helminți produc simptome destul de specifice ale prezenței lor în organismul uman. De exemplu, trichineloză are un tablou clinic destul de clar și de pronunțat. Însă această afecțiune nu se întâlnește atât de des încât oricine, fără excepție, să se poată orienta în diagnosticarea ei și, mai ales, în tratament.

Din cele descrise este cert că acțiunea helminților este multiplă, impredictibilă, fiind, fără discuție, periculoasă pentru viața gazdei.

Concluzia este una singură: **trebuie să scăpăm de ei!**

## CEI MAI DES ÎNTÂLNIȚI HELMINȚI

| DENUMIREA HELMINȚILOR                    | BOLILE PE CARE LE PROVOACĂ |
|--|----------------------------|
| <b>HELMINȚII CILINDRICI (NEMATODELE)</b> |                            |
| Oxiurii                                  | Oxiuriaza                  |
| Toxocara                                 | Toxocaroză                 |
| Anchilostoma                             | Anchilostomiatoză          |
| Ascarizii                                | Ascarioză                  |
| <b>HELMINȚII LAȚI (CESTODELE)</b>        |                            |
| Tenia bouului                            | Teniază bovină             |
| Tenia porcului                           | Teniază porcină            |
| Botriocefalul                            | Botriocefaloză             |
| Echinococul                              | Echinococoză (hidatidoză)  |



# HELMINȚII CILINDRICI (NEMATODELE)

## OXIURI

*Oxiurii sunt cei mai răspândiți helminți, mai ales la copii. Trăiesc în partea inferioară a intestinului subțire și în partea superioară a intestinului gros. Femelele coboară în intestin, ies în mod activ din rect, depun ouă și mor. Peste 4-6 ore, ouăle se maturizează și devin contagioase. Ele ajung pe așternuturi, pe lenjeria de corp, pe mâini, covoare chiar și pe jucăriile din pluș. Pot rămâne viabile până la 6 luni. Prin intermediul mâinilor și a prafului pătrund în cavitatea bucală. Nu necesită gazde intermediare. Boala poate dura zeci de ani.*

*În jur de 350 de milioane de oameni de pe glob suferă de oxiuriază. În cazul apariției oxiurilor la un membru al familiei, riscul infestării altor membri este foarte mare.*

*Caracteristică:*

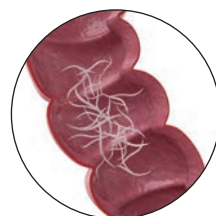
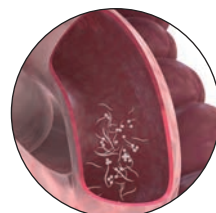
*Lungimea este de 5-10 mm. Femela poate depune zilnic între 5.000 și 15.000 de ouă.*

*Manifestări clinice specifice:*

*Prurit în zona anală, în special noaptea. Celelalte manifestări se întâlnesc la toți helminții (vezi în continuare).*

*Diagnosticare:*

- 1. Examinarea vizuală a fecalelor.*
- 2. Recoltarea de scaun de pe pereții orificiului anal și examenul microscopic (în analiza maselor fecale pentru depistarea ouălor de helminți, ouăle de oxiuri nu pot fi depistate). Oxiurii nu depun ouă în fecalele gazdei, ci doar pe mucoasa intestinală. La recoltarea probei se poate folosi o bandă adezivă de tip „scotch”.*
- 3. Examinarea se va face numai dimineața, la trezire. Eficiența poate fi crescută prin tratarea anusului cu o soluție de glicerină de 50%.*
- 4. În cazul unui rezultat negativ este obligatorie efectuarea analizei de 3 ori, la intervale de 2-3 zile.*
- 5. În cazul depistării helmintului la un membru al familiei, se vor examina toți ceilalți membri ai familiei.*





## ASCARIZII (LIMBRICII)

*Media îmbolnăvirilor în lume este de aproximativ 100 de milioane de cazuri anual.*

*Mecanismul de bază al contaminării: fecal-oral, prin înghițirea ouălor aflate pe legumele și fructele nespălate, pe alimente, pe mâini murdare; ouăle sunt răspândite de către muște.*

*Caracteristică:*

*Lungimea este între 20 și 40 mm. Femela depune zilnic până la 200.000 de ouă, care ajung pe sol odată cu fecalele umane. În sol ouăle se pot păstra până la câțiva ani.*

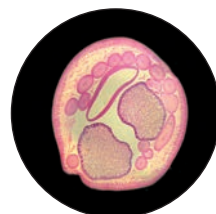
*Ouăle adulte de ascarizi, înghițite de om, ajung în intestinul subțire; din ele ies larve. Ele sunt absorbite prin mucoasa intestinală și ajung în capilarele sanguine, apoi în ficat și plămâni. Larve de ascarizi au fost depistate în creierul uman, ochi și alte organe. Ele se hrănesc mai mult cu serul sangvin și cu eritrocite. În plămâni larvele se deplasează activ prin bronhiile mici și mari până la faringe și cavitatea bucală, bolnavul înghițindu-le odată cu saliva. În timpul migrării larvelor se observă reacții alergice. În pereții intestinului și în plămâni apar infiltrate. Hemoragia pulmonară și hemoptizia apar după ruperea capilarelor în locurile perforate de larve. În intestin ascarizii se fixează cu cârlige de peretele intestinalului. În același timp sunt foarte mobili, pot să se deplaseze proximal și distal în tubul digestiv, să pătrundă în stomac, esofag și apoi, prin faringe, în căile respiratorii și chiar în sinusurile frontale. În cazul pătrunderii ascarizilor în ficat, pancreas și alte organe pot apărea complicații severe. Helminții adulți produc ocluzii intestinale mecanice. Se dezvoltă infecții bacteriene, abcese etc.*

*Manifestări clinice specifice:*

*Sunt posibile vărsături, febră, halucinații, cefalee, eozinofilie.*

*Diagnosticul:*

- 1. Depistarea ouălor de ascarizi în fecale.*
- 2. Ascaridioza cu larve poate fi diagnosticată prin metode imunologice (RP, RHAI, RFC).*







## TOXOCAROZA

*Toxocara este un parazit al tractului gastrointestinal al câinilor. În SUA și Europa sunt afectați de toxocaroză peste 80% din câței și până la 20% din câinii adulți. Screening-ul în țările dezvoltate a arătat că 20% din populație este sensibilizată la antigenul toxocarelor.*

*Caracteristică:*

*Lungimea nematodelor este de 15-30 cm. Zilnic femela depune 200.000 de ouă. Câinii elimină milioane de ouă pe sol. Chiar și la temperaturi scăzute ouăle rămân viabile până la câțiva ani. Primăvara ouăle se maturizează. Prin praful, nisip și pe încălțăminte (sunt foarte lipicioase) ouăle pătrund în casele noastre, copiii se joacă în nisip ș.a.m.d. Apoi, prin mâinile murdare, ouăle ajung în cavitatea bucală. În tractul gastrointestinal larvele părăsesc ouăle, străbat mucoasa intestinală și se angajează în circulația generală.*

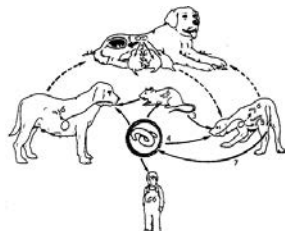
*Deseori observăm la câini un vierme lung alb și credem că este un ascarid. Facem analize de fecale pentru depistarea ouălor de ascarizi și rezultatul este negativ. Însă toxocaroză poate fi determinată numai prin alte metode. Faptul că larvele ajung în organismul omului este o greșeală: pentru parazit este moarte sigură, iar pentru om este foarte dăunător. El se poate localiza în inimă, plămâni, ficat, mușchi și creier. Parazitul este capabil să provoace necroza organelor.*

*Toxocaroză poate fi viscerală sau oculară. Cel mai des întâlnit tablou este similar afecțiunilor interne: frisoane, bronșită alergică, mărirea ficatului, a ganglionilor limfatici, eozinofilie, erupții pe piele, infiltrate pulmonare ce seamănă cu cele tuberculoase, tulburări psihice și convulsii*

*Fixarea toxocarelor în retină are un caracter și mai dramatic. Din 254 de cauze ale îndepărtării globului ocular, larvele de toxocare alcătuiesc între 35 și 85%. Diagnosticarea toxocarozei retinei este foarte dificilă și deseori ea este confundată cu o formă de cancer (retinoblastom).*

*Diagnosticul:*

- 1. Diagnosticul final se stabilește numai prin identificarea larvelor în biopsii de țesuturi (de regulă din ficat).*
- 2. Este inutilă examinarea fecalelor; larvele nu se elimină prin fecale.*
- 3. Probele de tegument sunt necesare pentru determinarea prin metoda citologică.*
- 4. Imunograma se efectuează în laboratoare imunologice. Diagnosticarea este una dificilă.*





## ANCHILOSTOMIAZA

*Este foarte răspândită în Asia Centrală. Mecanismul de transmitere este prin contact (prin piele) și prin mâini murdare. Larvele pătrund prin pielea intactă, de exemplu la mersul desculț prin iarbă. Larvele sunt capabile să se ridice pe firul de iarbă până la înălțimea de 40 cm. Helminții maturi au dimensiuni reduse, de 5-13 mm și trăiesc în partea superioară a intestinului subțire; animalele elimină odată cu fecalele și ouă de paraziți. Din ouă ies larve filiforme, care pot pătrunde prin tegument.*

*Durata vieții helmințului în organismul omului este de circa 4-8 ani. Numărul total al populației poate fi de la câteva exemplare până la 2-3 milioane și mai mult. Zilnic femela depune de la 5.000 până la 25.000 de ouă. După pătrunderea în sol, în 24 de ore larvele se maturizează și părăsesc ouăle. Abia ieșite din ou, larvele trăiesc liber în sol timp de 7-10 zile și apoi se transformă în larve cu potențial de infestare pentru om. Ele pot pătrunde în organism atât prin pielea intactă, cât și prin mâinile murdare. După ce pătrund în corp, larvele migrează prin vasele sanguine și limfatice în capilarele plămânilor, apoi ajung în ventriculul drept și mai departe în căile respiratorii sau în faringe, de unde sunt înghițite. Larvele migratoare, ca și helminții adulți, se hrănesc cu sânge.*

*Manifestări clinice specifice:*

*Provoacă erupții eritematoase cu prurit, cu caracter alergic (de obicei la nivelul membrelor), pneumonii, pleurite, afecțiuni intestinale, intoxicații ale sistemului nervos și anemii hipocrome feriprive de diferite grade.*

*Diagnosticul:*

*Pentru a depista ouăle în fecale examinarea se repetă de mai multe ori (de minimum 3 ori).*





# HELMINȚII LAȚI SAU LENTICULARI (CESTODELE)

## BOTRIOCEFALUL

*Botriocefalul este un fel de “anaconda” al viermilor paraziți întâlniți în organismul uman. Lungimea exemplarului matur atinge 9-10 metri. Durata lui de viață este, de asemenea, destul de lungă – până la 25 de ani în organismul uman. Particularități specifice: scolexul (denumire folosită pentru a defini capul unor tipuri de helminți) are lungimea de 3-5 mm, iar pe părțile laterale se află două fante (botridii), prin intermediul cărora parazitul se fixează de mucoasa intestinului.*

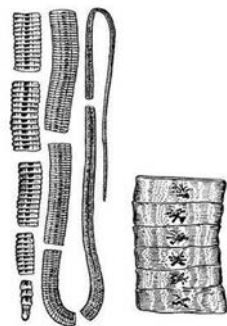
*Botriocefalul elimină ouă imature, a căror dezvoltare are loc în lacuri de apă dulce. Larva iese din apă peste 6–16 zile, fiind viabilă timp de până la 6 luni. După ce sunt înghițite de racii de apă dulce, peste 2 -3 săptămâni se transformă în procercoizi, care la rândul lor se transformă în viermi maturi sexual în organismul gazdei finale.*

*Infestarea omului se petrece în cazul ingerării de icre proaspete, insuficient sărate, și de pește crud. Gazdele finale sunt: omul, câinii, pisicile și porcii.*

*Manifestările clinice ale bolii sunt produse prin: acțiunea mecanică a helminților asupra peretelui intestinal la locul fixării lor, cu apariția atrofiei și a necrozelor; iritarea terminațiilor nervoase cu apariția tulburărilor neuro-trofice; reacțiile alergice; carența vitaminei B12 și a acidului folic (parazitul absoarbe vitaminele din intestinul omului, la nivelul întregii suprafețe a corpului său).*

*Boala începe treptat. Apare senzația de greață, mai rar vomă, dureri pe toată zona abdomenului, apetit scăzut, scaunul este modificat, apar frisoane. În cazul helmintiazelor de lungă durată, la unii bolnavi poate apărea ocluzia intestinală din cauza acumulării unui mare număr de helminți în intestinul subțire.*

*Deseori consultarea medicului este dată de particularitatea acestei helmintiaze, care se manifestă prin eliminarea, odată cu fecalele, a unor segmente din helminț.*





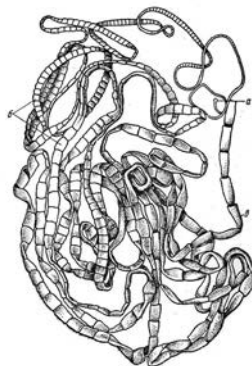
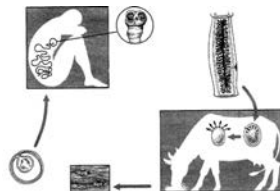
## TENIAZA BOVINĂ

*Tenia bovină atinge la maturitate lungimea de 6–7 metri. Ca particularitate, scolexul parazitului are patru ventuze musculare; helmintul poate elimina, la 3–4 luni de la infestare, segmente (proglote) umplute cu ouă mature, care se pot deplasa singure și au propriul organ sexual, răspândind astfel mii de ouă.*

*Sursa de infestare sunt vitele cornute mari. Ne putem infesta consumând carne crudă sau produse din carne, preparate fără respectarea tehnologiei de prelucrare. Tenia bovină este capabilă să paraziteze organismul omului câțiva zeci de ani.*

*Larvele migratoare ale teniei bovine pot migra în organism, producând apendicită sau colangită. Ele sunt capabile să se dezvolte în diverse organe, mai ales în sistemul nervos central și în retină; astfel se poate produce ocluzia unor vase cerebrale, care duce la epilepsie, sindromul tensiunii intracraniene, hidrocefalie, dereglări psihice și moarte.*

*Omul bolnav joacă rolul principal în răspândirea larvelor teniei bovine.*



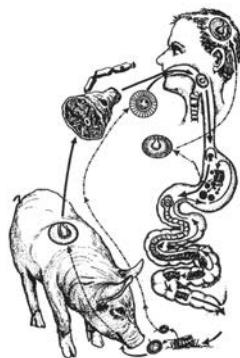




## TENIAZA PORCINĂ

Parazitul are lungimea de 1,5 – 2 m și un număr de segmente între 800 și 1000. Asemănător gigantilor, capul este mic, dar bine dezvoltat, cu 4 ventuze localizate în formă de cruce și o trompiță pe care se află amplasate două rânduri de cârlige. Segmentele acestui parazit nu se pot deplasa singure.

Tenia este răspândită peste tot. Oamenii se îmbolnăvesc atunci când consumă carne de porc, care nu a fost deparazitată suficient. Porcii se îmbolnăvesc mâncând segmente sau larve de helminți. Tenia parazitează tractul gastrointestinal, trăiește mult și atinge dimensiuni considerabile. Tabloul clinic al helminthiazelor este foarte diversificat și este legat de particularitățile de trai și de dimensiunile viermilor. Deseori produc ocluzie intestinală, care necesită intervenție chirurgicală.





## ECHINOCOCCUL

Stadiul de larvă al acestui helminț se prezintă sub forma unui conglomerat de chisturi, care cresc infiltrându-se în țesuturile gazdei. Chisturile conțin un lichid vâscos. Helmințul matur are un cap cu 4 ventuze și cu o coroană dublă formată din 35-40 de cârlige, gât și 2-6 segmente. Formele mature parazitează intestinul subțire al câinilor și pisicilor. Gazde intermediare ale echinococului sunt: oaia, porcul și omul.

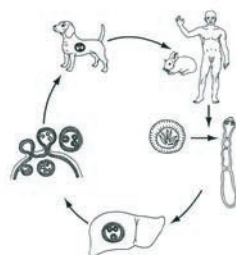
Sursa principală de infestare o reprezintă câinii de casă. Ouăle embrionate se elimină odată cu fecalele animalelor, infestându-le blana și mediul înconjurător. Contaminarea omului are loc la contactul cu animalele infestate sau prin consumul de fructe, legume sau apă din izvoare infestate cu ouă de helminți.

Când oul este înghițit de om, embrionul este eliberat, străbate mucoasa intestinală și pătrunde în lumenul unor venule, ajungând în fluxul sanguin. Cea mai mare parte a embrionilor rămân în ficat, iar o parte ajung pe sol. O mică parte trece de filtrul plămânilor și ajunge în rinichi, oase și creier. În ficat, embrionul se transformă într-o veziculă-hidatidă sau chist hidatic, constituit dintr-o membrană ce conține un lichid în care plutesc protoscolecși și vezicule-fiice. Chistul hidatic crește, îndepărtând și comprimând țesuturile gazdei, care se atrofiază și se necrozează (mor). În cazurile necomplicate, boala poate evolua ani întregi și poate fi descoperită întâmplător (la o radiografie pulmonară de control) sau la o examinare amănunțită, în lipsa manifestărilor clinice.

În cazul localizării chistului în partea dreaptă a ficatului, sindromul dureros sugerează o colecistită sau o colică biliară, iar în cazul localizării în partea stângă apar epigastralgi, eructații și vărsături.

Comprimarea căilor biliare duce la hepatita mecanică, mai rar la ciroză sau amiloidoză.

Cea mai periculoasă complicație o reprezintă ruperea chistului.





## CUM SĂ EVITĂM INFESTAREA?

Metoda de evitare a infestării este aceeași pentru toate tipurile de helminți – profilaxia personală. Dar, pentru a o respecta, trebuie să cunoaștem particularitățile vieții paraziților.

Mai întâi să-i reabilităm parțial pe prietenii noștri, câinii și pisicile. Dacă ați citit cele de mai sus cu atenție, atunci probabil ați observat că nu doar câinii și pisicile reprezintă un rezervor de helminți pentru om, deoarece pentru dezvoltarea majorității helminților sunt necesare fie solul, fie gazdele intermediare (moluște, raci, pești, țânțari ș.a.m.d.)

Câinele este gazda a peste 150 de helminți, dar oamenii se pot contamina de la el numai cu echinococ, alveococ și toxocara. Totodată, câinele dumneavoastră, bolnav de toxocaroză, nu reprezintă o sursă directă de infestare pentru dumneavoastră, chiar dacă dormiți cu el în pat. Ouăle de toxocara trebuie să ajungă în mod obligatoriu pe sol și să se matureze la o temperatură de cel puțin +13 grade, numai atunci devin contagioase. Copiii care se joacă în nisip, acolo unde se maturează ouăle de helminț, sunt supuși unui pericol serios de infestare. Dar și câinele poate aduce acasă pe blana sa ouăle mature. Dumneavoastră, de asemenea, le puteți aduce acasă pe încălțăminte și, din această cauză, nu este evident cine este mai periculos – dumneavoastră sau câinele. Nu trebuie să exagerăm importanța animalelor de casă în apariția îmbolnăvirilor cu helminți la om. Dar nu trebuie să cădem nici în cealaltă extremă: trebuie să respectăm reguli stricte de igienă casnică (să curățăm încălțăminte, să ne spălăm pe mâini înainte de masă, să nu folosim fecalele de câini ca îngrășământ pentru ghivece și grădini).

## VĂ RECOMANDĂM SĂ RESPECTAȚI URMĂTOARELE REGULI SIMPLE DE IGIENĂ PERSONALĂ

### 1. Spălați-vă pe mâini înainte de masă.

Această povăță ades repetată este plină de sens. Urmăriți lanțul: câine – fecale – ouă de toxocare – maturizarea (în nisip) – un cozonac din nisip, copilul mic, gurița – toxocaroză!

### 2. Încercați să opăriți legumele pe care le serviți la masă.

Încă un lanț de contaminare: bolnavul de ascaridioză – casa de vacanță – ouă de ascarizi în grădina de morcovi – ascaridioză.

### 3. Nu beți apă nefiltrată, mai ales din izvoare, fântâni etc.

Un alt slogan binecunoscut devine actual, dacă ne amintim următorul lanț de evenimente: câine – fecale în lac – ouă de helminți – ați băut apă – riscați să contactați echinococoză, cu consecințe ulterioare.

### 4. Rețineți că un pește bun este un pește bine sărat, iar icrele bune sunt numai cele produse de o întreprindere autorizată.

Ascunzându-se în cutia de icre de Astrahan sau într-un pește de apă dulce insuficient sărat, plerocercizii botriocefalului vor fi fericiți să ajungă în intestinul unui cumpărător econom.

### 5. Nu consumați carne neprelucrată termic.

Acele frigărui gustoase și slana de casă cu fibre de carne reprezintă 95% din cauza îmbolnăvirilor cu trichineloză.

### 6. Dacă vă aflați peste hotare.

Aceasta este calea directă de îmbolnăvire de helmintiază.

**7. Folosiți dispozitive anti-insecte cu scopul de a respinge țânțarii și musculițele.**

Insectele care se hrănesc cu sânge sunt transmitătorii unor serii de helminți.

**8. Și încă ceva, rețineți: este necesar să vă gândiți și la alți oameni. Efectuați dehelmintizarea câinelui dumneavoastră.**

Chiar dacă nu aveți copii mici, care se joacă în nisip, nu folosiți fecalele de câini și pisici ca îngrășământ pentru flori și nu le dați voie să-și facă nevoile în fântânile publice. În cazul în care puteți, combateți asemenea comportament și la alți iubitori de animale.

**CEL MAI IMPORTANT! Efectuați în mod regulat dehelmintizarea proprie și a familiei dumneavoastră, inclusiv a animalelor, în scopul profilaxiei dezvoltării complicațiilor. Vă puteți molipsi oriunde și oricând. Nu trebuie să vă fie frică. Trebuie să folosiți la timp măsurile adecvate, folositoare și sigure de dehelmintizare.**



## TEST PRIVIND POSIBILITATEA INFESTĂRII CU HELMINȚI

|   | Da<br>2 | Uneori<br>1 | Nu<br>0 |
|---|---------|-------------|---------|
| Vă răcoriți vara făcând baie în râuri sau lacuri?   |         |             |         |
| Consumați apă din surse neverificate, de exemplu, la casa de vacanță, din izvor sau din fântâna de la țară? |         |             |         |
| Folosiți ca îngrășământ natural: bălegarul?   |         |             |         |
| Consumați șuncă de casă cu fibre de carne?  |         |             |         |
| Consumați pește proaspăt puțin sărat din lacuri cu apă dulce?   |         |             |         |
| Consumați carne de porc neprelucrată termic?  |         |             |         |
| Consumați carne de vânat, de exemplu: de urs?   |         |             |         |
| Consumați icre puțin sărate de producție proprie sau de producție incertă?                                  |         |             |         |
| Consumați legume direct din grădină?  |         |             |         |
| Consumați fructe și legume nespălate?   |         |             |         |
| Consumați fructe care au căzut din pomi fructiferi (mere)?  |         |             |         |
| Păstrați morcovii așa cum i-ați cules din grădină?  |         |             |         |
| Nu vă spălați pe mâini înainte de masă cu săpun și apă fierbinte?   |         |             |         |
| Nu opăriți verdeța din care preparați salatele?   |         |             |         |
| Nu spălați cu apă și săpun ouăle de găină?  |         |             |         |
| Nu spălați bananele, portocalele, mandarinele înainte de a fi consumate?                                    |         |             |         |
| Obișnuiți vara să vă plimbați desculți prin iarbă?  |         |             |         |
| În familie au fost cazuri de infestări cu helminți? De exemplu: oxiuri la copil?                            |         |             |         |
| Aveți câine sau pisică?   |         |             |         |

**Dacă ați acumulat între 0 și 5 puncte**, atunci posibilitatea să contactați helminți este mai degrabă teoretică. Noi vă felicităm pentru faptul că aplicați foarte minuțios normele de igienă personală. Helminții nu au practic șanse să vă folosească ca pe o gazdă intermediară sau finală. Continuați să vă comportați în același fel.

**Dacă ați acumulat între 6 și 12 puncte**, șansele de a vă întâlni cu helminții devin concrete. Ar trebui să vă întăriți normele de igienă personală, să reconsiderați unele aspecte ale alimentației și odihnei cu scopul de a vă întări nivelul de protecție împotriva pătrunderii helminților în organismul dumneavoastră.

**Dacă ați acumulat între 13 și 25 de puncte**, aveți șanse reale să deveniți gazdă intermediară sau finală a aproximativ 150 de specii de helminți. Sunteți pentru ei un obiectiv dorit, deoarece fie nu aveți informația necesară despre posibilitățile și metodele de infestare cu helminți, fie nu-i acordați atenția cuvenită.

**Dacă ați acumulat peste 25 de puncte**, atunci sunteți cel mai bun prieten al helminților. Vom fi mirați dacă la o dehelmintizare preventivă nu veți descoperi helminți care vă părăsesc. Ar trebui să vă refaceți în totalitate viziunea privind protecția sanitară personală. Să vă informați cu privire la daunele provocate de helminți sau să studiați cu atenție această broșură și să completați testul privind probabilitatea existenței helminților în organismul dumneavoastră.

## TEST PRIVIND PROBABILITATEA EXISTENȚEI HELMINȚILOR ÎN ORGANISMUL DUMNEAVOASTRĂ

|  | Da<br>2 | Uneori<br>1 | Nu<br>0 |
|--|---------|-------------|---------|
| Aveți mâncărimi în zona anală dimineața?   |         |             |         |
| Scrâșniți noaptea din dinți?   |         |             |         |
| Salivați mult noaptea?   |         |             |         |
| Eliminați multă salivă dimineața?  |         |             |         |
| Aveți senzație de greață dimineața la spălatul pe dinți?   |         |             |         |
| Observați exfolierea degetelor de la mâini sau picioare sau descuamații mari?  |         |             |         |
| Aveți senzația mărită de foame, până la pierderea stării de conștiență?  |         |             |         |
| Aveți erupții alergice pe piele?   |         |             |         |
| Aveți erupții alergice în zona pleoapelor, cu exfolierea și umflarea acestora?   |         |             |         |
| Vă deranjează o senzație de slăbiciune și somnolență fără cauze evidente?  |         |             |         |
| Aveți mâncărimi ale pielii?  |         |             |         |
| Vă deranjează simptome a căror proveniență nu o cunoașteți: umflarea abdomenului, scaun neregulat?   |         |             |         |
| Vă deranjează pierderea în greutate, chiar dacă aveți poftă de mâncare?  |         |             |         |
| Suferiți de boli cronice ale încheieturilor, ale sistemului respirator, ale tractului gastrointestinal?  |         |             |         |
| Vă simțiți rău, diagnosticul nu este clar, vă tratați o perioadă lungă și fără rezultat, fără îmbunătățiri și fără o evoluție evidentă pozitivă? |         |             |         |
| Aveți dureri abdominale difuze?  |         |             |         |
| Aveți manifestări persistente, îndelungate, toxico-alergice?   |         |             |         |
| Aveți frisoane inexplicabile, cu dureri în mușchi și încheieturi?  |         |             |         |
| Aveți eozinofilele crescute?   |         |             |         |
| Aveți proteinele din sânge scăzute și electroforeza modificată: imunoglobulinele crescute, mai ales cele de tip E?                               |         |             |         |
| Aveți o anemie persistentă?  |         |             |         |

**Dacă ați acumulat între 0 și 6 puncte**, atunci probabilitatea de a avea helminți este foarte mică. Dar trebuie să rețineți că există și helmintiaze care nu au simptome. Fiecărei persoane i se recomandă să efectueze periodic examene de laborator pentru depistarea prezenței helminților: examenul coproparazitologic, răzuirea din canalul anal pentru a căuta oxiuri, în special la copii, și analiza sângelui pentru helminții deosebit de periculoși, în cazul în care există condiții nefavorabile unde locuiți, de exemplu în Siberia – pentru opistorcoză.

**Dacă ați acumulat între 7 și 15 puncte**, posibilitatea să aveți helminți devine reală. Aveți nevoie de o consult medical, infecționist sau parazitolog.

**Dacă ați acumulat între 16 și 25 de puncte**, există o foarte mare posibilitate să aveți helminți. Trebuie să vă adresați unui specialist cu experiență pentru stabilirea diagnosticului. Puteți efectua o dehelmintizare profilactică de probă în scopul descoperirii fragmentelor de helminți sau a helminților ca atare în fecale. Foarte des, chiar și o cercetare amănunțită și de lungă durată nu ne arată un tablou real. Acest lucru este legat de diversitatea mare a paraziților, de particularitățile comportamentului și înmulțirii lor în organismul uman și de dificultatea de diagnosticare.

Dacă ați descoperit că aveți majoritatea simptomelor, nu vă alarmați. Evaluați situația în mod realist. Putem scăpa practic de toți helminții, dacă abordăm această problemă profesional.

## PROGRAMUL DE DEHELMINTIZARE

Luând în considerare diversitatea formelor de helminți și daunele provocate de către aceștia, pentru a scăpa de paraziți avem nevoie de o abordare complexă, sistematică și științifică. Cu cât mai bine va fi realizat programul, cu atât efectul nu va întârzia să apară, iar organismul va fi protejat împotriva helminților. Chiar și în cazul decesului în masă al helminților, este necesară eliminarea lor imediată, fiindcă în procesul lor de descompunere pot apărea intoxicații foarte severe.

Programul eliminării helminților trebuie să aibă în vedere toate particularitățile posibile ale modului de viață al helminților. Dacă tipul de helminți este stabilit cu exactitate, tratamentul nu prezintă dificultăți deosebite. Dar cel mai des se întâmplă ca bolnavul să nu suspecteze că are helminți, iar eliminarea acestora este o surpriză foarte mare pentru el, afectându-l grav psihic. Uneori pot exista invazii combinate cu câteva tipuri de helminți în același timp, ceea ce poate, de asemenea, complica procesul de eliminare al paraziților.

Dehelmintizarea reprezintă totalitatea acțiunilor de lichidare și eliminare a viermilor, cu restabilirea în același timp a funcțiilor pierdute ale sistemelor și organelor, curățarea țesuturilor și a cavităților, înlăturarea paraziților, indiferent de etapa de viață, și profilaxia ulterioară a infestărilor repetate.

## DESCRIEREA PROGRAMULUI PE ETAPE:

### 1. Pregătirea.

Aceasta include respectarea dietei, pregătirea psihică, curățarea preliminară a tractului gastrointestinal pentru ușurarea evacuării paraziților, organizarea controlului igienico-sanitar pentru evitarea infestării repetate.

Dieta de preferat este vegetală, bogată în fibre crude, care nu provoacă constipație, balonare și putrefacție. Se vor exclude: sarea, zahărul, cafeaua, bomboanele, drojdia, alcoolul, citricele. Se vor reduce din consumul zilnic: cartofii, carnea, băuturile carbogazoase, ouăle, dulciurile, pâinea albă, peștele proaspăt, sucurile. Varza de mare, laminaria, spirulina și chlorella sunt benefice în lupta cu paraziții. Adăugați în alimentație nuci, semințe, frunze de verdeață, produse lactate fermentate.

Paraziții nu iubesc produsele de culoare verde și roșie. În special nu le place clorofila. Majoritatea fructelor care au culoare roșie, gust acru și astringent posedă proprietăți puternice antiparazitare. De exemplu, răchițelele, sucul de afine, de zmeură, smochinele, lămâia, kakiul, rodia. Este foarte utilă varza obișnuită, precum și cea murată.



## 2. Dehelmintizarea.

Se efectuează cu produse care acționează în mod specific asupra helminților sau care îi distrug. Se recomandă unul din produsele naturiste cu acțiune antihelmintică BLACK WALNUT LEAVES sau CORAL BLACK WALNUT. Produsul este eficient, acționând în mod activ asupra majorității helminților.

**Mod de administrare:** pentru adulți 2 comprimate de 2 ori pe zi, pentru copii – în funcție de vârstă - între 1 și 2 comprimate pe zi înainte de mese.

Putem folosi produsele combinate, în compoziția cărora se află frunzele de nuc neagră: OPISTOP, BLACK WALNUT LEAVES sau CORAL BLACK WALNUT, PARAFIGHT.

**Mod de administrare** este indicat pe etichetă sau poate fi recomandat de către medic.



### 3. Este necesar consumul suplimentar de enzime

Pentru creșterea capacității digestive a sucurilor și enzimelor din tractul gastrointestinal. Aceste enzime suplimentare pot fi comprimate de PAPAYA, câte 1 comprimat de 3 ori pe zi înainte de mese sau ASSIMILATOR, câte 1 capsulă de 3 ori pe zi cu ½ oră înainte de mese.

4. Se recomandă să luați produse laxative, care vor favoriza evacuarea rapidă a helminților. De exemplu, CASCARA SAGRADA (Crușin), câte 1-2 comprimate de 2 ori pe zi înainte de mese.

5. Pentru profilaxia unei posibile intoxicații în cazul morții paraziților, este utilă administrarea sorbenților – CORAL KELP, câte 1 capsulă pe zi sau CORAL ALFALFA (Lucernă), câte 2 comprimate de 3 ori pe zi între mese. Se pot utiliza absorbanti și mai puternici. Mai ales în situația manifestării reacțiilor alergice. În acest caz este necesară efectuarea unei serii de clisme pentru curățare.

6. Luând în considerare modul de viață al helminților și caracterul daunelor asupra organismului gazdei, este utilă administrarea de sulf, care exercită o acțiune hipoalergică și de curățare a sângelui. Recomandăm produsul MSM în doze de 1-2 capsule pe zi în timpul mesei.





**7. Este necesar să măriți aportul de siliciu în organism,** deoarece helminții spoliază rezervele. În acest scop se folosesc produsele HYDRACEL, câte 8 picături într-un pahar cu apă de 3 ori pe zi sau MICROHYDRIN, 1-2 capsule pe zi înainte de masă.

**8. Este util să introduceți în program plantele verzi.**

SPIRULINA câte o capsulă de 3-4 ori pe zi, CORAL CHLORELLA câte 2 comprimate de 3 ori pe zi sau CORAL KELP câte 1 capsulă pe zi între mese (cu 1,5 ore înainte sau după masă).

**9. Bacteriile benefice permit optimizarea procesului de digestie.**

Este vorba de MEGA ACIDOPHILUS, câte 1 capsulă de 3 ori pe zi înainte de mese, SUPERFLORA 1 capsula de 1-2 ori pe zi.

**10. Proceduri suplimentare.**

Acestea exercită o acțiune de însănătoșire secundară, de exemplu sauna uscată sau umedă. Uneori frisoanele favorizează ieșirea voluntară a ascarizilor. În baie sunt eficiente măturicile din pelin, mesteacăn, stejar: se pot face băi cu uleiuri aromatate (levănțică, cuișoare, lămâie, tuia).

**11. Consumul de apă trebuie restricționat.**

Se recomandă consumul a cel mult 2 pahare de lichide de 3 ori pe zi.



Ardeii roșu deshidratează bine organismul.

De regulă programele de dehelmintizare durează cel puțin 21 de zile, cu repetarea ulterioară peste 3 săptămâni. Dacă în procesul programului de dehelmintizare au fost observați helminți, este necesară determinarea tipului de parazit și, luând în considerare ciclul de viață al acestuia, aplicarea repetată a măsurilor de dehelmintizare.

În timpul programului este necesară respectarea strictă a regimului igienico-sanitar, în special în cazul infestării cu oxiuri. Acest regim include curățarea umedă zilnică a încăperii, curățarea cu abur (cu fierul de călcat cu abur vertical) a covoarelor, mobilei, călcarea lenjeriei de corp și de pat, curățarea mâinilor copilului cu alcool boricat sau cu apă de colonie, verificarea amănunțită a curățeniei mâinilor înainte de masă și după toaletă, schimbarea zilnică a lenjeriei intime. Tratamentul trebuie efectuat de către toți membrii familiei. Sunt de preferat măsuri de profilaxie în instituțiile preșcolare și școlare, după posibilități.

***Structura schemei de dehelmintizare poate fi foarte diversă, deoarece fiecare om este unic.***



## **EXEMPLU DE PROGRAM DE DEHELMINTIZARE PREVENTIVĂ PENTRU ADULT**

- 1. Alimentație dietetică.**
- 2. Black Walnut Leaves, Parafight, Coral Black Walnut** câte 2 comprimate de 2 ori pe zi dimineața și seara înainte de mese.
- 3. Papaya** câte 1 comprimat de 3 ori pe zi în timpul mesei.
- 4. MSM** câte 1 capsulă de 2 ori pe zi dimineața și seara înainte de mese.
- 5. Cascara Sagrada** câte 1 capsulă de 3 ori pe zi în timpul meselor (în caz de constipație).
- 6. Garlic (Usturoi)** câte 1 capsulă de 3 ori pe zi în timpul meselor.
- 7. Aloemanna**n câte 1 comprimat de 3 ori pe zi.
- 8. Clismă cu ceapă și usturoi înainte de culcare.**

## **METODE SUPLIMENTARE DE DEHELMINTIZARE**

Pentru eliminarea maselor fecale și curățarea mucoasei intestinale de paraziți se utilizează clismele.

### **CLISMA CU BICARBONAT DE SODIU**

Pentru adulți 4-5 pahare de apă, pentru copii 1-3 pahare de apă; pentru fiecare pahar ½ linguriță de bicarbonat de sodiu. Elimină prin spălare femelele-oxiuri. Peste 10-12 zile procedura se repetă.

### **CLISMA CU CEAPĂ ȘI USTUROI**

Se pisează 3 căței de usturoi și același volum de ceapă, se acoperă pentru 4-5 minute cu apă caldă fiartă, se strecoară și se storc printr-un tifon. Tinctura obținută se adaugă la 1,5-2 litri de apă caldă fiartă (36-39°C). Soluția se introduce cu ajutorul irigatorului Esmarh în intestinul gros (după defecația spontană sau după o clismă de curățare). Se va efectua de câteva ori în caz de oxiuriază.

### **BAIA CU ULEIURI ETERICE**

Unele substanțe volatile pătrund ușor prin porii pielii în organism și favorizează eliminarea paraziților; de exemplu, adăugarea în cadă a câtorva picături de anason.



## PROGRAMUL 2 COLO-VADA PLUS

În lumea modernă este tot mai greu să ne menținem la un nivel ridicat sănătatea. Fiecare dintre noi este rezultatul a ceea ce prelucram prin alimentație, hidratare și respirație. Și sănătatea noastră depinde în totalitate de calitatea produselor pe care le consumăm, cum le prelucram și le asimilăm, ce apă bem, ce aer respirăm. De conlucrarea armonioasă a tuturor sistemelor sale depinde sănătatea și starea organismului. Și dacă funcționarea corectă a unuia sau mai multor organe este împiedicată de helminți, atunci nu putem vorbi de o stare bună sănătate.

În această situație, în prezent, unul dintre cele mai bune programe de dehelmintizare din lume este PROGRAM 2 COLO-VADA PLUS. El include un întreg complex de produse antihelmintice și complementare, precum: frunzele de nuc negru, combinația de plante Nr.2, usturoiul, fermenți, lucerna, scoarța de crușin, caolinul ș.a. Aceste produse nu doar favorizează distrugerea helminților, ci și neutralizează toxinele și le elimină din organism, fapt care reduce în mod considerabil riscul unor complicații. Mai mult decât atât, PROGRAM 2 COLO-VADA PLUS duce la eliminarea mecanică a paraziților din intestin.

Astfel, PROGRAM 2 COLO-VADA PLUS asigură dehelmintizarea deplină și sigură a organismului. Sorbentul, inclus în program, întărește efectul curățării. În consecință, organismul poate ajunge la un nivel natural de autoreglare.

## PLANTE ANTIPARAZITARE



*Ardei iute roșu*



*Aloe*



*Pelin amar*



*Hrean*



*Semințe de dovleac*



*Muștar*



*Cimbru*



*Scorțișoară*



*Usturoi*



*Ceapă*



*Cuișoare*



*Piper negru*



*Rodie*



*Mentă*



*Semințe de pepene*



*Tonice amare*



